

Finansdepartementet

Datum
2022-01-13

Diarienummer
Ä 2021-9564

Tillväxtverkets remissvar på promemorian Skattelättnader för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Vi genomför insatser inom såväl näringspolitiken, den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken. Myndigheten har en särskild roll som ansvarig för regional utvecklingspolitik och samordnad landsbygdspolitik och för frågor inom turism och besöksnäringen. Vårt arbete syftar till att stärka arbetet med hållbar regional utveckling i hela landet. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Tillväxtverkets ställningstagande

Tillväxtverket tillstyrker förslaget i promemorian. Tillväxtverkets grunduppfattning är därtill att skattelättnader för arbetsresor är ett centralt verktyg för att skapa fungerande arbetsmarknadsregioner och uppnå målen för tillväxt i hela landet.

En regionalt differentierad skattereduktion

Med kommitténs förslag uppkom ett spann för resor mellan 15–30 kilometer som inte skulle kunna få ersättning med den föreslagna nedre avståndsgränsen på 30 kilometer. Tillväxtverket bedömer att förslaget i föreliggande promemoria på ett tydligare sätt än tidigare förslag tar hänsyn till regionala förutsättningar med bristfällig kollektivtrafik och de förutsättningar som råder i Sveriges landsbygder och i stora delar av landet.

Definition av bristande tillgång till kollektivtrafik

Tillväxtverket delar bedömningen att det är svårt att definiera var det råder brist på kollektivtrafik och inte, och var det finns behov av en skattelättnad för arbetsresor. De flesta kommunerna i Sverige består av såväl tätbebyggda områden som mer glest befolkade områden. Det finns inte heller någon entydig definition av gles- eller landsbygder som fungerar i alla sammanhang.

Tillväxtverket bedömer att den föreslagna övre avståndsgränsen för skattereduktion på 80 kilometer möjligen kan komma att påverka förutsättningarna för regionförstoring och kompetensförsörjning. Förslaget påverkar framför allt de ekonomiska villkoren för långväga arbetsresor med bil och skulle kunna innebära en något minskad tillgång till specialiserad arbetskraft och kompetensförsörjningen hos vissa företag. Effekterna är dock svårbedömda och det är en liten andel av arbetsresorna som berörs. I promemorian görs bedömningen att förslaget har en begränsad påverkan på rörligheten och kompetensförsörjningen hos företagen.

Samtidigt är andra åtgärder i form av investeringar i infrastrukturen eller arbetsgivarens syn på distansarbete samt flexibilitet för arbetstagaren viktigare för att uppnå regionförstoring/integrering. Därtill kan tidsaspekten uppfattas som mer betydelsefull för långväga arbetsresor än skattereduktionen. Coronapandemin har dessutom visat att distansarbete är fullt möjligt inom många branscher och inom många yrken. Detta faktum skulle kunna minska behovet av dagliga resor till och från jobbet även för de långväga pendlarna vilket i så fall skulle minska reskostnaden.

Uppföljning och utvärdering

Tillväxtverket anser att de nya reglerna, om de införs, behöver följas upp och utvärderas för att se hur de slår i olika delar av landet och om de därför behöver ses över. En uppföljning av reglerna bör innefatta hur resmönstret ser ut efter de nya reglernas införande, hur användningen av skattereduktionen ser ut i städer och landsbygder samt hur reglerna fungerar i förhållande till klimatmålen. I promemorian skrivs också att möjligheten att justera nivåerna i modellen är en fråga som får bedömas i arbetet med framtida budgetpropositioner.

Den grupp av storstadskommuner till vilken den högre avståndsgränsen föreslås knytas ska enligt förslaget utgå från Tillväxtanalys kommungruppsindelning från år 2014. Tillväxtverket anser dock att Tillväxtverkets uppdaterade och omarbetade indelning från 2021 istället bör utgöra grund för indelningen.

Beslut i detta ärende har fattats av stabschef Lars Wikström. Peter Malmsten har varit föredragande. I handläggningen har även analyschef Kristian Seth, Monika Kvälväl och Daniel Fahlander deltagit.

Lars Wikström

Peter Malmsten